

Stiftelsen Chalmers tekniska högskolas styrelse, fr v: Hans Johannesson, Ann-Sofie Hermansson, Cecilia Wigström, Linnéa Lindau, Kurt Eliasson, Stefan Johnsson, Mats Hermansson, Ingrid Elam, Lars Idermark, Karin Markides och Lena Treschow Torell.

STIFTELSEN CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

STYRELSEN

Utsedda av regeringen:

Ordförande Kurt Eliasson,
vd SABO

Vice ordförande Ingrid Elam,
docent, Malmö högskola

Ann-Sofie Hermansson,
politisk sekreterare, Göteborg

Mats Hermansson,
civ.ing, direktör

Lars Idermark,
vd Kooperativa Förbundet

Stefan Johnsson,
direktör, AB Volvo

Lena Treschow Torell,
professor

Cecilia Wigström,
riksdagsledamot

Självskriven ledamot:

Karin Markides,
rektor och verkställande direktör
Chalmers tekniska högskola AB,
professor

Utsedd av högskolans lärare:

Hans Johannesson,
professor

Utsedd av Chalmers Studentkår:

Linnéa Lindau,
civ.ing, affärsutvecklare

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har till uppgift att vara ägare av stiftelsehögskolan Chalmers, där forskningen och utbildningen bedrivs genom Chalmers tekniska högskola AB. Stiftelsen tillsätter detta bolags styrelse och prövar ansvar för den. I uppdraget ingår också att följa högskolans verksamhet och främja dess utveckling genom olika initiativ.

FINANSIELL STÄLLNING

Stiftelsekapitalet är den finansiella basen för ägaruppdraget. Det egna kapitalet uppgick vid utgången av år 2008 till 1 450 mnkr. Aktivt förvalt kapital uppgick till 2 320 mnkr.

Stiftelsen har under året tillskjutit 400 mnkr till Chalmers tekniska högskola AB för att kompensera ändrade beräkningsgrunder för pensionsavsättningarna.

Stiftelsen har under året delat ut totalt 91 mnkr till främjande av verksamheten vid Chalmers.

Utveckling av eget kapital 1994–2008 (mnkr)

Stiftelsekapital 1 juli 1994	1 580
Indexuppräknat enligt KPI	1 901
Stiftelsekapital 31 dec 2008	1 344
Gåvomedel	106
Eget kapital 31 dec 2008	1 450

Stiftelsens utdelningar, satsningar och ägartillskott 1994–2008 (mnkr)

1. Ägaråtaganden	1 000
2. Förnyelsesatsningar	1 716
3. Samverkansuppgiften	240
Totalt	2 955

STRATEGISKA INITIATIV

Förutom det direkta stödet till utveckling av forskning och utbildning vid Chalmers, som ges genom stiftelsens satsningar och uppdrag, är stiftelsen part i vissa strategiska initiativ. Dessa är särskilt fokuserade på tillväxt och företagsutveckling samt strategiska fastighetsfrågor.

Stiftelsen är sålunda huvudman för Stiftelsen Chalmers Innovation, som med Stena Center och Lindholmen som miljöer är Chalmers inkubator för nya företag.

Stiftelsen har tillsammans med Göteborgs kommun bildat Lindholmen Science Park AB och är nu delägare. Bolaget utvecklas starkt som ett nav för samverkan mellan kommunen, näringslivet, Chalmers och Göteborgs universitet.

ÄGARPOLICY

Stiftelsens styrelse har fastställt en ägarpolicy för Chalmersgruppen. Policyn syftar till att med universitetens idéer som grund utveckla styrelsesystemet. Policyn bygger på systematisk rekrytering av styrelseledamöter, tydlighet i ägarfrågorna och årlig utvärdering av styrelsernas arbete.

STIFTELSENS SATSNINGAR

STRATEGISKT UTVECKLINGSPROJEKT

Det treåriga utvecklingsprojektet "IMPACT" startade år 2007. Projektet har som huvudsyfte att i ett sammanhållet Chalmersperspektiv säkerställa att de masterprogram som etableras får högsta internationella kvalitet. Under året har sammanlagt ett femtiotal delprojekt genomförts som täcker utveckling av målstyrda program, koordinering mellan programtyper, utveckling av pedagogiskt upplagda program med engelska som undervisningsspråk. Påtagligt ökad vikt läggs vid aktiviteter som säkerställer att genusfrågor och aspekter som rör hållbar utveckling beaktas i programmets upplägg och genomförande.

Satsning år 2008 (2007): 11 (10) mnkr.

INSATSOMRÅDEN

De fleråriga satsningarna för vissa insatsområden syftar till att bygga upp och etablera ny, bärkraftig verksamhet. Satsningarna är tidsbegränsade och avser en period av fem till sju år. Därefter förutsätts respektive område finansieras helt inom ramen för det reguljära finansieringssystemet.

Miljövetenskap

Satsningens syfte är att inom ramen för Chalmers miljöinitiativ etablera Chalmers på en internationell tätposition inom miljöområdet grundat på forskning inom uthållig samhällsutveckling med ett brett systemperspektiv på miljöproblemen. Insatsen avslutas nu som stiftelsesatsning men fortlever i högsta grad som viktig och växande verksamhet inom Chalmers. Gjorda erfarenheter redovisas i rapporten *Hundra miljoner kronor miljö*, där satsningens speciella karaktär beskrivs så här: "Genom CEI (Chalmers miljöinitiativ) fick sju nya professorer möjlighet att skapa nytt med stor frihet. De har använt medlen olika men flera har utnyttjat dem som ett akademiskt riskkapital för att pröva helt nya idéer och områden. Friheten i deras uppdrag har varit stor men de har avkrävt ansvar för att försöka skapa projekt där de gränsöverskridande möjligheterna kunnat utnyttjas, till exempel genom gemensamma doktorander. Det tar tid att bygga nya forskargrupper men efter åtta år ser vi att det finns flera generationer forskare i grupperna och att de har en storlek och dynamik som säkrar en fortsättning i den ordinarie strukturen på Chalmers när projektet avslutas."

Forskarna inom satsningen har även under 2008 säkrat stora externa samarbetsprojekt.

Satsning 2008(2007): 8 (7) mnkr.

Biovetenskap

Satsningen syftar till att i samverkan med Göteborgs universitet bygga upp och utveckla biovetenskaplig verksamhet inom områden, där förutsättningar finns för internationell frontlinjeforskning.

Etablering sker nu inom områdena systembiologi, biologisk fysik och industriell bioteknik samtidigt som tidigare satsningsområden stöds enligt plan.

Systembiologi är ett multidisciplinärt forskningsfält där kemister, matematiker, biologer och ingenjörer arbetar tillsammans för att förstå biologiska system. Denna kunskap används sedan för att utveckla nya produkter och metoder. Inom området installerades under året professor Jens Nielsens forskargrupp på Chalmers och gruppen består nu av drygt 25 anställda och gästforskare.

Industriell bioteknik används för att producera och producera kemiska substanser, energi och material. Inom området studerar professor Lisbeth Olssons grupp metoder för bio-baserad produktion av tex etanol från träråvara.

Gruppen för biologisk fysik leds av professor Fredrik Höök. Gruppen fokuserar på biomedicinska instrument och metoder för både grundforskning och tillämpningar inom läkemedelsutveckling och medicinsk diagnostik. Forskningen är främst inriktad på ytbaserade biosensorer och biologiska membran.

Delsatsningar inom området avser Farmaceutisk teknologi, Computational System Bio, Bionanosystem och en forskarskola.

Satsning 2008 (2007): 16 (13) mnkr.

Informationsteknik

Satsningen syftar till att inom IT-området stärka utbildning och forskning med ett systemfokus. Satsningen har koncentrerats mot fyra områden: pålitliga system, interaktiva system, distribuerade system och datakommunikation samt Software Engineering.

Satsningen har avsett uppbyggnad och utveckling av IT-programmet och vetenskaplig förstärkning av de fyra områdena inom satsningen, vilket möjliggjort rekrytering av professor, docenter/lektorer, forskarasistenter samt delfinansiering av doktorander.

Satsningen har lett till omfattande extern samverkan bla inom fordonsforskningsprogram kring pålitlig och kostnadseffektiv utveckling av elektronisksystem.

Satsning 2008 (2007): 9 (11) mnkr.

Mikroteknologi

Satsningen syftar till att ge förutsättningar för verksamhet av högsta klass inom mikro- och nanoteknologi genom tidsbegränsad delfinansiering av Nanotekniklaboratoriet vid Institutionen för mikroteknologi och nanovetenskap – MC2. Nanotekniklabora-

toriet (Nano Fabrication Laboratory – NFL) med modern renrumsmiljö och närmare 200 instrument för tillverkning och karakterisering av nanokretsar används av Chalmersinstitutioner, andra lärosäten och industrin. Genom EU-stöd är laboratoriet också tillgängligt för europeiska forskare.

Samverkan med laboratorier vid KTH och Uppsala universitet har fortsatt genom det sk MyFab-nätverket, vilket innebär att laboratorier tillsammans i realiteten utgör en nationell forskningsinfrastruktur, där arbete pågår för att säkerställa långsiktig finansiering till detta.

Satsning år 2008 (2007): 14 (16) mnkr.

RIKTADE SATSNINGAR

De riktade satsningarna möjliggör genomförande av ett antal väl avgränsade projekt. Finansieringen är kortsiktig och avser inte den löpande verksamheten.

Inom ett projektblock om åtta aktiviteter genomförs ett antal projekt för att skapa kunskapsuppbyggnad, ledarskapsutbildning och centrum kring områden som redan är eller kan bli viktiga utvecklingsområden för Chalmers.

Riktat projektstöd har lämnats till 14 verksamhetsprojekt i första hand för "såddfinansiering".

Satsning år 2008 (2007): 16 (17) mnkr.

SAMVERKAN

För verksamheten inom Lindholmen Science Park AB, där stiftelsen är delägare, har plan enligt tillskjutits 1 mnkr i aktieägartillskott.

Satsning år 2008 (2007): 1 (1) mnkr.

STIFTELSENS PRIS 2008

I linje med satsningarna på kvalitet och förnyelse har stiftelsens styrelse inrättat ett årligt pris. Priset syftar till att bland Chalmers anställda lyfta fram inspirerande exempel på nyskapande initiativ och resultat som uppnåtts relativt nyligen.

Priset för 2008 var inriktat mot samverkan med högskolans omvärld. Priset tilldelades professor Christian Azar för bedriften att synligt utveckla Chalmers samverkan med det omgivande samhället. Som aktör i denna samverkan arbetar han aktivt och engagerat med att förmedla kunskap, som bidrar till insikt och underlag för vägval, när det gäller klimathoten och möjligheterna att skapa hållbara energisystem.

Priset består av en personlig belöning om 20 000 kr och ett verksamhetsbidrag om 100 000 kr.

ÅRSREDOVISNING STIFTELSEN CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Styrelsen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola får härmed avge årsredovisning samt koncernredovisning för verksamhetsåret 1 januari till 31 december 2008.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Stiftelsen) trädde i funktion den 1 juli 1994. Stiftelsen har till ändamål att som ensam ägare till Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers) verka för att detta bolag bedriver utbildning och forskning på en internationellt hög nivå, samt att verka för att bolagets resurser utnyttjas effektivt för att uppnå detta ändamål, samt att som en uppdragsgivare till bolaget finansiera uppdrag som Stiftelsen bedömer vara av värde för bolaget.

Stiftelsen har under året fullföljt sitt ändamål genom att som aktiv ägare utveckla och implementera Chalmers ägarpolicy, tillskjuta erforderligt ägartillskott samt genom att finansiera uppdrag för kvalitet och förnyelse.

Årets redovisade resultat är med hänsyn taget till orealiserade värdeförändringar -385 mnkr.

Förlusten hänförs till årets exceptionella kursfall på aktiemarknaden. Effekterna för Stiftelsens del har dämpats genom gjorda ombalanseringar mellan tillgångsslag. Avkastningen på Stiftelsens förvaldade kapital uppgår till -12,8 % (3,4). Chalmers jämförelseindex för året är -15,2 % (1,2).

Stiftelsens aktivt förvaldade kapital uppgår vid årets utgång till 2320 mnkr. Eget kapital uppgår efter aktieägartillskott och utdelningar till 1 450 mnkr.

Stiftelsen har under året tillfört Chalmers tekniska högskola AB ett ovillkorat aktieägartillskott om 400 mnkr för att täcka den engångsvisa uppräknings av bolagets pensionsavsättning som skett i enlighet med Finansinspektionens ändrade beräkningsgrunder. Tillskottet ersätter den kapitaltäckningsgaranti om 400 mnkr, vilken utfärdades år 2007.

Under verksamhetsåret har Stiftelsen fortsatt finansieringen av de tidsbegränsade satsningar som bedrivs inom Chalmers och som Stiftelsen bedömer vara av värde för Chalmers. Största satsningarna under året har avsett områdena miljövetenskap, biovetenskap, informationsteknologi, mikroteknologi samt utveckling av masterprogrammen. Totalt har stiftelsen delat ut 91 mnkr under året.

Stiftelsen har under året erhållit gåvor och donationer uppgående till 9,2 mnkr

(7,2 mnkr). Forskarutbytet mellan Chalmers och universitet i Kalifornien stöds genom en donation om 1 miljon USD från The Barbro Osher Pro Suecia Foundation. Gåvor har också lämnats till utvecklings- och stipendiefonden Chalmers Vänner som stödjer studenters internationella studier, unga forskare samt annan angelägen verksamhet vid Chalmers.

Stiftelsen har ett utfäst borgensåtagande gentemot Försäkringsbolaget Pensionsgaranti om 999 mnkr avseende Chalmers tekniska högskola ABs (988 mnkr) och Chalmersfastigheter ABs (11 mnkr) pensionsåtagande samt avseende en kreditförsäkring om 0,1 mnkr i SSPA Sweden AB.

STIFTELSENS PLACERINGSVERKSAMHET

Under styrelsen svarar Stiftelsens finansråd för allokering av kapitalet och finansrådet beslutar inom ramen för Stiftelsens placeringsreglemente om avvägningen mellan aktier och räntebärande placeringar.

Placeringsverksamheten utförs av sammanlagt sex utvalda kapitalförvaltare. Tre förvaltare har svenska aktiemandat, två förvaltare har svenska ränte- och obligationsmandat och en förvaltare har ett globalt aktiefondsmandat. Vidare har Stiftelsen ett förlagslån i Chalmersfastigheter, investeringar i tre aktieindexobligationer samt ett mindre antal specialfonder (med hedgefond- resp. tillväxtmarknadsinriktning).

En mindre del av kapitalet hanteras i egen förvaltning.

RESULTAT OCH LÖNSAMHET

Avkastningen på Stiftelsens totala kapital uppgår till -12,0 % (3,1) och avkastningen på det förvaldade kapitalet uppgår till -12,8 % (3,4). Chalmers jämförelseindex för den förvaldade portföljen uppgår för 2008 till -15,2 % (1,2).

Av totala kapitalet utgör aktier 28 % (38), penningmarknadsinstrument 24 % (26), fastighetsreverser 35 % (26), strategiska innehav (dotterbolagsaktier) 8 % (7) och likvida medel 5 % (3).

I resultaträkningen visas posten rörelse-resultat. Denna post består av Stiftelsens

intäkter och kostnader. Intäkterna omfattar utdelning från aktier och avkastning från obligationer, erhållna gåvomedel samt realiserade kapitalvinster. Direktavkastningen uppgår till 111 (105) mnkr och realisationsvinst/förlust uppgår netto till -57 (116) mnkr.

Stiftelsens kostnader består av realiserade kapitalförluster, räntekostnader, förvaltningskostnader, kostnader för utlagda uppdrag samt administrationskostnader.

För att den ekonomiska redovisningen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola skall bli fullständig redovisas den orealiserade värdeförändringen av Stiftelsens tillgångar under posten "Förändring av ej realiserade värden". De orealiserade värdena har under året minskat med 406 (-125) mnkr.

Årets redovisade resultat är därmed -385 (70) mnkr.

Det ovillkorade aktieägartillskott om 400 mnkr som verkställdes gentemot Chalmers tekniska högskola AB har Stiftelsen valt att direkt låta belasta det egna kapitalet. Anledningen härtill är att tillskottets storlek och engångskaraktär bedömts störa resultaträkningens jämförbarhet över tiden, om det hade redovisats i resultaträkningen.

Bundet eget kapital uppgår på balansdagen till 1 084 (1 074) mnkr och fritt eget kapital uppgår till 366 (1 254) mnkr.

Stiftelsens innehav av värdepapper framgår av bilaga som kan rekvideras från Stiftelsens kansli.

UTDELNING FRÅN STIFTELSEN

Stiftelsekapitalets avkastning används för att finansiera satsningar som stiftelsen bedömer vara av värde för Chalmers utveckling. Stiftelsen har som riktlinje att de satsningar som görs skall vara tidsbegränsade och bidra till kvalitet och förnyelse i högskolans verksamhet. Satsningarna skall inte avse ändamål för vilka reguljär finansiering finns. Samplanering i förhållande till högskolans övriga uppdrag eftersträvas.

Under verksamhetsåret har Stiftelsen finansierat satsningar inom Chalmers tekniska högskola AB om 75 (72) mnkr. Dessa avser projekt och investeringar inom följande huvudområden:

- Miljövetenskap, 8 (7) mnkr
- Biovetenskap, 16 (13) mnkr
- Informationsteknologi, 9 (11) mnkr
- Mikroteknologi, 14 (16) mnkr
- Masterprogrammen, 11 (10) mnkr
- Riktade satsningar, 16 (17) mnkr för riktade projekt.

För år 2009 har Stiftelsen gjort åtagande om fortsatt finansiering av satsningar med 88 mnkr.

Utöver den strategiska satsningen inom området Mikroteknologi har Stiftelsen under verksamhetsåret enligt tidigare beslut lämnat ett driftbidrag om 2 mnkr till institutionen för Mikroteknologi och nanovetenskap vid Chalmers för att täcka institutionens avskrivningskostnader vid MC2 verksamhetsåret 2008.

År 2000 beslutade Stiftelsen avsätta 65 mnkr för delfinansiering av Chalmers kärhusprojekt. Under året har 6 mnkr lämnats som bidrag till Chalmers tekniska högskola AB för att täcka bolagets relaterade kostnader.

Från Stiftelsens gåvomedelsfonder har 8 mnkr (8) lämnats som bidrag till verksamheten vid Chalmers och som stipendier.

Totalt har Stiftelsen delat ut 91 mnkr (87) under året. Därutöver har Stiftelsen lämnat ett aktieägartillskott om 1 mnkr till Lindholmen Science Park AB.

RISKHANTERING

Stiftelsens placeringsreglemente anger ramar för hur olika typer av finansiella risker skall hanteras och med vilken riskexponering kapitalförvaltningen i Stiftelsen ska bedrivas.

Underlaget för Stiftelsens risktagande, som sammanfattas i en normalportfölj, är att återkommande utföra sk ALM-analyser, Asset Liability Modelling. Dessa kombineras med känslighetsanalyser för tillgångsslagen.

MARKNADSRISK

Priserna på de finansiella marknaderna varierar kontinuerligt. Effekterna för Stiftelsens portföljvärde är framförallt beroende av fördelningen mellan tillgångsslag. Den långsiktiga normalportföljen för den förvaltrade portföljen anger en 50/50-fördelning mellan aktierelaterade respektive räntebärande tillgångar. Per den sista december 2008 var fördelningen följande: 30,4 % (40,6) utgjordes av aktierelaterade placeringar, 69,6 % (59,4) räntebärande tillgångar, inkl. likvida medel. Då de räntebärande tillgångarna i allt väsentligt placeras i värdepapper med låg risk är det aktieportföljen som medför störst marknadsrisk. Den risken är delvis minskad under året genom köp av aktieindexobligationer motsvarande ca 20 % av aktieportföljen.

Huvuddelen av de utländska innehaven är valutasäkrade. Mindre än 4 procentenheter av totalportföljen var per årsskiftet exponerad för direkt valutarisk.

FINANSIELL RISK

Finansiell risk identifieras och begränsas genom det av styrelsen årligen fastställda placeringsreglementet.

Stiftelsens risknivå för 2008 ligger inom de ramar som fastställts i placeringsreglementet. Uppföljning av placeringsregler och limiter samt finansiella risker sker på månatlig basis.

Den totala risken för Stiftelsens innehav förväntas inte överstiga 10 % på årsbasis (standardavvikelse). Om volatiliteten skulle överstiga 10 % skall skälen till detta analyseras och eventuella åtgärder vidtagas.

Den operativa förvaltningen ska bedrivas så att den aktiva risken i aktieportföljerna i genomsnitt bör ligga i intervallet 2–5 % på årsbasis. Den aktiva risken i ränteportföljerna bör ligga i intervallet 0,5–1 % på årsbasis.

Stiftelsens absoluta och relativa risk följs upp och analyseras på totalnivå, per tillgångsslag och per mandat. Denna uppföljning sker två gånger per år, den 31/8 och den 31/12 och mäts i rullande 12-månadersperioder.

Absolut risk följs upp med hjälp av volatilitetsberäkning. Under året mättes detta mått till 8,1 % (5,1) i den totala portföljen.

Relativ risk följs upp med hjälp av aktiv risk. Under året mättes detta mått till 2,8 % (1,6) i den totala portföljen.

OPERATIONELL RISK

Operationell risk utgörs av risk för förlust genom bristande interna rutiner eller system.

Stiftelsen har ett fullmakts/befogenhets-system som bygger på dualitetsprincipen och processbeskrivningar. Förvaltningsuppgifterna och förvaltning i egen regi följs upp månadsvis av oberoende part.

För förvaltning i egen regi finns därutöver särskilda kontrollregler.

MOTPARTSRISK

I Stiftelsens placeringsreglemente anges ramar för de motpartsrisiker som får tas i olika affärssituationer. Här beskrivs godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar samt att transaktioner ska ske enligt principen betalning vid leverans. Uppföljning av motpartsrisk sker kontinuerligt.

FLERÅRSÖVERSIKT

Stiftelsen har haft följande utveckling under de senaste fem åren (mnkr):

	2008	2007	2006	2005	2004
Förvaltningsresultat	-385	70	349	403	214
Eget kapital	1 450	2 328	2 347	2 132	1 834
Utdelning	91	87	93	106	129

PERSONAL

Stiftelsens personalstyrka består vid årets utgång av tre personer, två män och en kvinna.

Ersättning till styrelsen har utgått med 500 tkr. Kostnadsersättning för resor har utgått med 36 tkr. Inga andra ersättningar eller förmåner har utgått till styrelsen.

KONCERNSTRUKTUR

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola äger 100 % av aktierna i Chalmers tekniska högskola AB. Antalet aktier är 150 000 med nominellt värde 1 000 kronor. Alla aktier har samma röstvärde. Stiftelsen kan enligt stiftelseförordnandet inte avhända sig aktieinnehavet.

Chalmers tekniska högskola AB äger 100 % av aktierna i AB Chalmersinvest. Antalet aktier är 115 000 med nominellt värde 50 kronor. Alla aktier har samma röstvärde.

Chalmers tekniska högskola AB äger 10 % av aktiekapitalet och 53 % av rösterna, och Stiftelsen Chalmers tekniska högskola äger 90 % av aktiekapitalet och 47 % av rösterna i Chalmersfastigheter AB. Antalet aktier är 25 000 med nominellt värde 1 000 kronor.

Chalmers tekniska högskola AB äger 100 % av aktierna i Chalmers Capital AB. Antalet aktier är 1 000 med nominellt värde 1 000 kronor. Alla aktier har samma röstvärde.

Chalmers tekniska högskola AB äger 100 % av aktierna i Chalmers Advanced Management Programs AB. Antalet aktier är 4 000 med nominellt värde 1 000 kronor. Alla aktier har samma röstvärde.

Chalmers tekniska högskola AB äger 100 % av aktierna i IT-universitetet i Göteborg AB. Antalet aktier är 1 000 med nominellt värde 100 kronor. Alla aktier har samma röstvärde.

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola äger 100 % av aktierna i SSPA Sweden AB. Antalet aktier är 160 000 med nominellt värde 100 kronor. Alla aktier har samma röstvärde.

NÄRSTÅENDE ORGANISATIONER

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har följande närstående organisationer:

- Stiftelsen Chalmers Innovationscentrum. I denna stiftelse utser Stiftelsen Chalmers tekniska högskola styrelse och revisorer
- Stiftelser med anknuten förvaltning till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola.

RESULTATRÄKNING (TKR)

	Not	Koncernen		Stiftelsen	
		2008	2007	2008	2007
<i>Rörelsens intäkter</i>		-	-	-	-
Aktieutdelning		-	-	26 133	29 446
Ränteintäkter		-	-	84 597	75 756
Övriga intäkter	2	-	-	9 563	7 457
Nettoomsättning	1	2 623 463	2 593 863	-	-
Realiserade kapitalvinster	8	-	-	90 055	189 489
Summa intäkter		2 623 463	2 593 863	210 348	302 148
<i>Rörelsens kostnader</i>					
Personalkostnader	3, 4	-1 402 791	-1 277 059	-5 028	-3 421
Lokalkostnader		-257 270	-246 847	-203	-212
Förvaltningskostnader		-	-	-4 654	-3 664
Räntekostnader		-	-	-30 174	-25 265
Övriga externa kostnader	5	-571 726	-532 974	-2 441	-1 578
Avskrivningar av anläggningstillgångar	6	-154 339	-150 970	-35	-63
Övriga rörelsekostnader		-177 627	-102 180	-	-
Jämförelsestörande post	7	-398 833	0	-	-
Realiserade kapitalförluster	8	-	-	-147 453	-72 839
Summa kostnader		-2 962 586	-2 310 030	-189 988	-107 042
Rörelseresultat		-339 123	283 833	20 360	195 106
Förändring av ej realiserade övervärden	9	-405 778	-125 430	-405 778	-125 430
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>	11				
Resultat från andelar i intresseföretag		1 838	1 849	-	-
Ränteintäkter och liknande poster		35 928	26 253	-	-
Räntekostnader och liknande poster		-92 245	-79 849	-	-
Resultat efter finansiella poster		-799 380	106 656	-	-
Resultat före skatt		-799 380	106 656	-	-
Skatt på årets resultat		-2 677	-1 543	-	-
Uppskjuten skatt		-6 207	-7 639	-	-
Minoritetsandel i resultatet		7	39	-	-
ÅRETS RESULTAT		-808 257	97 513	-385 418	69 676

BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	Koncernen		Stiftelsen	
		31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	15	1 548	6 233	-	-
Summa immateriella anläggningstillgångar		1 548	6 233	-	-
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Byggnader och mark	16	2 412 560	2 268 458	-	-
Investering i lokalanpassning	17	45 510	42 282	-	-
Utrustning och inventarier	18	486 692	489 654	31	136
Pågående nyanläggning	19	8 216	2 018	-	-
Summa materiella anläggningstillgångar		2 952 978	2 802 412	31	136
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i koncernföretag	20	-	-	199 100	199 100
Andelar i intresseföretag		22 869	22 280	-	-
Obligationer och räntebärande placeringar	21	340 271	333 647	31 1348	305 931
Aktier och konvertibler	22	709 912	1 153 838	709 912	1 153 838
Fordringar hos koncernföretag	23	-	-	927 379	829 283
Andra långfristiga fordringar	24	5 990	6 034	5 990	5 990
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 079 042	1 515 799	2 153 729	2 494 142
Summa anläggningstillgångar		4 033 568	4 324 444	2 153 760	2 494 278
Omsättningstillgångar					
Varulager		222	244	-	-
Pågående arbeten för annans räkning		14 952	583	-	-
Summa varulager och pågående arbeten		15 174	827	-	-
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Fordringar hos koncernföretag	23	-	-	2 758	2 629
Fordringar hos intresseföretag		3 339	2 797	-	-
Kundfordringar		103 249	96 847	-	-
Skattefordran		34 989	29 823	-	-
Övriga fordringar		48 698	38 330	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	301 026	246 526	7 736	7 693
Summa kortfristiga fordringar		491 301	414 323	10 494	10 322
Kortfristiga placeringar	26	562 207	1 298 084	157 064	478 385
Kassa och bank		606 022	261 705	313 342	95 613
Summa omsättningstillgångar		1 674 704	1 974 939	480 900	584 320
SUMMA TILLGÅNGAR		5 708 272	6 299 383	2 634 660	3 078 598
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
<i>Bundet eget kapital</i>					
Uppindexerat Stiftelsekapital	10	1 084 000	1 074 000	1 084 000	1 074 000
Bundna reserver		1 649	1 893	-	-
Summa bundet eget kapital		1 085 649	1 075 893	1 084 000	1 074 000
<i>Fritt eget kapital</i>					
Gåvomedelsfond	12	106 217	107 849	106 217	107 849
Vinstregleringsfond, orealiserade värden	9	-190 289	215 489	-190 289	215 489
Vinstregleringsfond	13	857 441	1 023 754	457 441	1 023 754
Utdelningsfond	14	82 876	-6 714	-6 975	-93 300
Balanserat resultat		229 137	114 470	-	-
Årets resultat		-422 839	27 837	-	-
Summa fritt eget kapital		662 543	1 482 685	366 394	1 253 792
Summa eget kapital		1 748 192	2 558 578	1 450 394	2 327 792
Minoritetsintresse		262	325	-	-
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner		1 072 028	1 108 162	3 866	2 453
Avsättningar för uppskjutna skatter		32 038	25 897	-	-
Avsättningar för pågående forskningsprojekt		350	805	-	-
Övriga avsättningar		1 596	0	-	-
Summa avsättningar		1 106 012	1 134 864	3 866	2 453
Skulder					
<i>Långfristiga skulder</i>					
Låneskulder		1 317 593	1 311 671	-	-
Summa långfristiga skulder		1 317 593	1 311 671	-	-
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		106 607	95 733	356	510
Skuld till dotterbolag	27	-	-	1 178 192	746 257
Beviljade ej utbetalda bidrag	28	-	-	1 218	948
Övriga skulder		178 096	160 731	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	1 251 510	1 037 481	634	638
Summa kortfristiga skulder		1 536 213	1 293 945	1 180 400	748 353
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 708 272	6 299 383	2 634 660	3 078 598
Ställda panter	31	1 430 852	1 423 852	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	32	114 452	58 088	1 092 283	1 066 319

KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	<i>Koncernen</i>		<i>Stiftelsen</i>	
	2008	2007	2008	2007
<i>Den löpande verksamheten</i>				
Resultat före finansiella poster	-339 123	283 833	-385 418	69 676
Avskrivningar	154 339	150 970	35	63
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet*	-33 925	-40 373	407 190	424
Lämnade aktieägartillskott	-	-	-401 000	-1 000
Utdelning	-	-	-90 980	-87 415
Erhållen ränta	35 785	26 253	-	-
Erhållen utdelning	1 838	1 849	-	-
Erlagd ränta	-92 245	-79 849	-	-
Erlagd inkomstskatt	-1 415	-1 543	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-274 746	341 140	-470 173	-18 252
Ökning/minskning av kundfordringar	-6 402	24 385	-	-
Ökning/minskning av övriga kortfristiga fordringar	-84 780	-294 455	215 317	-811
Ökning/minskning av leverantörsskulder	10 874	-14 167	-154	483
Ökning/minskning av övriga kortfristiga skulder	231 394	108 339	419 859	-32 962
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-123 660	165 242	164 849	-51 542
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-	-	-98 096	2 170
Ökning/minskning av investeringar i obligationer och räntebärande placeringar	-	-	26 566	13 380
Ökning/minskning av investering i aktier och konvertibler	-	-	-192 619	300 132
Investeringar i immateriella tillgångar	-1 094	-7 176	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-309 598	-133 511	-	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	5 954	1 634	70	63
Placeringar övriga finansiella anläggningstillgångar	-226 013	0	-	-
Avyttring övriga finansiella anläggningstillgångar	256 992	0	-	-
Ökning/minskning kortfristiga finansiella placeringar	321 321	315 524	316 958	-291 882
Kassaflöde från investeringsverksamheten	47 562	176 471	52 879	23 863
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Upptagna lån	5 859	0	-	-
Amortering av skuld	0	-34 792	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5 859	-34 792	-	-
Årets kassaflöde	-70 239	306 921	217 728	-27 679
Likvida medel vid årets början	1 081 404	774 483	95 613	123 292
Likvida medel vid årets slut	1 011 165	1 081 404	313 341	95 613

*Stiftelsens realiserade värdeförändringar redovisas från och med 2008 under posten "Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet"

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER

Belopp i tkr om inget annat anges.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmän information

Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers) med organisationsnummer 556479-5598 är ett aktiebolag med säte i Göteborg. Företagets huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen i denna årsredovisning.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna råd.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden vilket innebär att koncernens egna kapital omfattar moderbolagets egna kapital samt den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvstidpunkten. Chalmers har följt Redovisningsrådets rekommendation om koncernredovisning som innebär att koncernens resultat- och balansräkning redovisas utan bokslutsdispositioner och obeskattade reserver. De obeskattade reserverna har uppdelats i uppskjuten skatt under avsättning, respektive eget kapital.

Intäkter och kostnader

Redovisningen i moderbolaget baseras på projektredovisning i vilken projekten klassificeras i olika projekttyper utifrån vilka de värderas och periodiseras. Projektet kan delas in i två huvudkategorier; projekt som resultatavräknas vid varje bokslutstillfälle och påverkar årets resultat samt projekt som är pågående med fastställt slutdatum. För att ett projekt skall anses som pågående finns ett antal bedömningskriterier som måste vara uppfyllda. För pågående projekt tillämpas successiv avräkning som innebär att projektet på bokslutsdagen avräknar en intäkt som motsvarar nedlagda kostnader i projektet. Pågående projekt periodiseras via balansräkningens fordrings- och skuldkonton.

Under 2009 införs en redovisningsmodell för indirekta kostnader som är gemensam för Sveriges universitet och högskolor. En översyn av den nya modellens konsekvenser på externredovisningen vid Chalmers med avseende på god redovisningssed kommer att göras under 2009. Översyn har föräntats av att det i pågående projekt kan finnas inslag av administrativa kostnader som inte är direkt hänförliga till projekten och fråga om aktiverbarhet kan uppstå. Projektet är dock ej redovisat över verkligt värde.

Erhållna medel för förvärv av anläggningstillgångar skuldföres i balansräkningen. Skulden löses upp i takt med de kommande avskrivningarna på tillgången ifråga.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder, förutom kortfristiga placeringar, har värderats till anskaffningsvärde. Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. På kortfristiga placeringar tillämpas en portföljsyn varmed en kollektiv värdering görs.

Fordringar har upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta med beaktande av osäkra fordringar som bedöms individuellt. På fordringar och skulder i utländsk valuta sker omräkning till balansdagens kurs.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångarna i moderbolaget utgörs av aktiverade externa utgifter för utveckling av ett av moderbolagets administrativa system och skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden om 3 år.

Bolaget har tidigare redovisat egenupparbetade immateriella tillgångar i form av konsolidering av moderbolagets IT-infrastruktur. Vid värdering på balansdagen har dessa tillgångar värderats till 0 kronor varmed nedskrivning av tillgångarna har genomförts.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar vars syfte är att stadigvarande användas i verksamheten och som har ett anskaffningsvärde som överstiger 20 tkr samt en nyttjandeperiod som är tre år eller längre definieras som anläggningstillgång.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt under sin respektive nyttjandeperiod som löpande utvärderas och bedöms samt i nödvändiga fall justeras. Tillgångens avskrivningsbara värde utgörs av tillgångens anskaffningsvärde justerat för eventuella restvärden. I anskaffningsvärdet inkluderas utgifter för att kunna nyttja tillgången.

Koncernens fastighetsinnehav redovisas som anläggningstillgångar. När det gäller ombyggnadsprojekt har färdigställda ombyggnader aktiverats och därmed har även nyttjandeperioden påbörjats. Koncernen har enligt god redovisningssed valt att aktivera samtliga till ombyggnadsprojektet hörande kostnader. Efter ombyggnadsarbetenas färdigställande kommer reparationer löpande att kostnadsföras.

Utgifter för pågående projekt redovisas i de fall investeringen anses värdehöjande. Utgifterna består av direkt nedlagda kostnader samt i större ny- eller ombyggnadsprojekt aktiveras räntekostnaden till dess att lokalerna i fastigheten tagits i bruk.

För beräkning av avskrivningar enligt plan tillämpas följande nyttjandeperioder:

Dyrbar vetenskaplig utrustning	10 år
Laboratorieutrustning	5 år
Datorutrustning	3 år
Kontorsutrustning	3 år
Transportmedel	5 år
Möbler och inredning	5–10 år
Övrigt	5–10 år
Nätverk	5–10 år
Byggnadsinventarier	10 år
Investering i lokalanpassning	15–37 år
Byggnader	67 år
Markanläggningar	20 år
Goodwill	5 år

Pensioner

Chalmers tryggar utfästelse om pension till arbetstagare eller efterlevande till arbetstagare enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen).

Chalmers tryggar den förmånsbestämda delen av pensionsåtagandet genom att skuldföra i egen balansräkning, samt genom att kreditförsäkra pensionskulden hos Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, ömsesidigt (FPG), samt med tjänstepensionsförsäkring i Skandia Liv.

En förutsättning för denna kreditförsäkring är att Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har ett borgensåtagande gentemot FPG avseende pensionsåtagandet. Staten lämnar via Riksgäldskontoret garanti för Chalmers pensionsåtagande avseende pensioner med en begynnelsestidpunkt före 1994-07-01.

Redovisning av pensionsskuld sker enligt Red R 4.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar.

Stiftelsen

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola följer i sin redovisning kraven på god redovisningssed enligt bokföringslagen. Årsredovisningen upprättas i enlighet med årsredovisningslagen och består av förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys. Som huvudprincip gäller att fordringar och skulder periodiseras i bokslutet så att resultaträkningen speglar resursförbrukningen.

Stiftelsen redovisar finansiella instrument till marknadsvärde enligt ÅRL 4 kap 14§. Tidigare år har skillnaden mellan anskaffningsvärde och marknadsvärde redovisats som en upplupen intäkt och inte ökat den finansiella tillgångens värde i balansräkningen. Finansiella tillgångar redovisas till marknadsvärde i årsredovisningens balansräkning.

NOT 1 KÖP OCH FÖRSÄLJNING INOM KONCERNEN

Transaktioner mellan moderbolag och koncernföretag har under året skett till ett värde om 120 (112) mnkr från moderbolaget respektive 30 (25) mnkr till koncernbolag. Av transaktioner från moderbolag utgör 90 (87) mnkr forskningsbidrag och resterande avser räntor mellan bolagen.

NOT 2 ÖVRIGA INTÄKTER

Stiftelsen

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har under 2008 erhållit gåvor och bidrag uppgående till 9,2 mnkr samt 0,3 i övriga intäkter.

2,5 mnkr har erhållits till utvecklings- och stipendiefonden Chalmers Vänner. Denna är en s.k. annual fund som årligen fördelar medel till angelägna delar av Chalmers verksamhet.

6,7 mnkr har erhållits för the Osher Endowment, för att delfinansiera Chalmersforskarens besöksprogram vid universiteten i Kalifornien.

NOT 3 MEDELANTALET ANSTÄLLDA OCH LEDNINGSFUNKTION

Koncernen	2008		2007	
	Antal anställda	Andel kvinnor %	Antal anställda	Andel kvinnor %
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	4	25	4	50
SSPA Sweden AB	72	17	72	17
Chalmers tekniska högskola AB	2 145	35	2 155	35
Chalmers Capital AB	0	0	0	0
Chalmersfastigheter AB	20	45	17	35
AB Chalmersinvest koncernen	5	40	2	50
Chalmers Advanced Management Programs AB	8	38	7	43
IT-universitetet i Göteborg AB	0	0	0	0
Koncernen totalt	2 254	34	2 257	34

I ledningsfunktionen är fördelningen mellan män och kvinnor följande:

Koncernen	2008		2007	
	Totalt	Andel kvinnor %	Totalt	Andel kvinnor %
Styrelsen	97	35	61	36
Ledningen	45	20	40	20

NOT 4 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2008		2007	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (varav pensionskostnader)	2 585	2 443 (1 105)	2 223	1 403 (710)
SSPA Sweden AB (varav pensionskostnader)	36 168	15 521 (3 192)	34 460	16 533 (4 311)
Chalmers tekniska högskola AB (varav pensionskostnader)	829 975	465 826 (198 879)	786 781	448 285 (193 849)
Chalmers Capital AB	0	0	0	0
Chalmersfastigheter AB (varav pensionskostnader)	10 227	10 207 (5 395)	8 594	4 717 (1 432)
AB Chalmersinvest koncernen (varav pensionskostnader)	4 107	1 815 (440)	3 073	1 416 (340)
Chalmers Advanced Management Programs AB (varav pensionskostnader)	5 232	2 755 (862)	4 896	1 777 (714)
IT-universitet i Göteborg AB	0	0	0	0
Koncernen totalt (varav pensionskostnader)	888 294	498 567 (209 873)	840 027	474 131 (201 356)

Löner och andra ersättningar fördelad mellan styrelseledamöter och anställda:

	2008		2007	
	Styrelsen och VD	Övriga anställda	Styrelsen och VD	Övriga anställda
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	536	2 049	417	1 807
SSPA Sweden AB	1 165	35 003	1 130	33 330
Chalmers tekniska högskola AB	1 875	828 100	1 846	784 935
Chalmers Capital AB	0	0	0	0
Chalmersfastigheter AB	1 271	8 956	1 175	7 419
AB Chalmersinvest koncernen	1 905	2 202	1 845	1 228
Chalmers Advanced Management Programs AB	1 009	4 223	991	3 905
IT-universitet i Göteborg AB	0	0	0	0
Koncernen totalt (varav tantiem)	7 761 (0)	880 533	7 404 (0)	832 624

Sjukfrånvaron redovisas endast för Chalmers tekniska högskola AB, då de procentuella förändringarna i tabellerna är marginella för koncernen som helhet.

Summa sjukfrånvarotimmar dividerat med summa arbetade timmar totalt 2008 (2007):

Åldersfördelning	Kvinnor %	Män %	Totalt %
19–29	1,25 (0,92)	0,52 (0,58)	0,73 (0,69)
30–49	3,06 (3,79)	0,99 (1,15)	1,78 (2,10)
50–	4,08 (3,97)	1,49 (1,45)	2,35 (2,28)
Totalt	3,11 (3,36)	1,07 (1,14)	1,78 (1,90)

Summa sjukfrånvarotimmar för sjukskrivna mer än 60 dagar dividerat med summa arbetade timmar totalt:

Åldersfördelning	Kvinnor %	Män %	Totalt %
19–29	0,53 (0,16)	0,20 (0,28)	0,29 (0,24)
30–49	1,78 (2,44)	0,58 (0,62)	1,04 (1,28)
50–	2,47 (2,47)	0,86 (0,86)	1,40 (1,39)
Totalt	1,81 (2,06)	0,60 (0,63)	1,02 (1,12)

NOT 5 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

	Koncernen		Stiftelsen	
	2008	2007	2008	2007
Ernst & Young AB				
Revisionsuppdrag	1 519	1 608	227	266
Andra uppdrag ¹	2 082	1 578	0	26
Riksrevisionen				
Revisionsuppdrag	402	327	55	81
1 I beloppet ingår revision av EU-finansierade projekt.				
Stiftelsen			2008	2007
Konsultkostnader			1 387	760
Övriga kostnader			1 054	818
Summa			2 441	1 578

NOT 6 ÅRETS AVSKRIVNINGAR

Koncernen	2008	2007
Immateriella tillgångar	3 044	3 079
Utrustning	111 032	108 481
Lokalanpassning	5 870	5 184
Byggnader/markanläggningar	34 393	34 226
Summa	154 339	150 970
Stiftelsen	2008	2007
Utrustning	35	63
Summa	35	63

NOT 7 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST

Engångseffekt på pensionsskulden i Chalmers tekniska högskola AB om –398 833 tkr med anledning av ändrade beräkningsgrunder från Finansinspektionen per 2008-01-01. Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har lämnat ett aktieägartillskott för att täcka denna engångskostnad.

NOT 8 REALISERADE KAPITALVINSTER OCH KAPITALFÖRLUSTER

Stiftelsen har nettorealiserat kapitalvinster/kapitalförluster enligt följande:

Stiftelsen	2008	2007
Realiserade vinster	90 055	189 489
Realiserade förluster	–147 453	–72 839
Nettorealiserade kapitalvinster/förluster	–57 398	116 650

NOT 9 FÖRÄNDRING AV EJ REALISERADE VÄRDEN/UPPLÖSNING AV/AVSÄTTNING TILL BUNDEN VINSTREGLERINGSFOND

Vinstregleringsfonden, visar summan av Stiftelsens vid bokslutstillfället orealiserade vinster/förluster, i huvudsak värdeförändring på aktier vilka ännu inte avyttrats. Bakgrunden till denna redovisning är syftet att inte kunna dela ut orealiserade vinstmedel från Stiftelsen. Stiftelsen har under året aktiverat orealiserade värden enligt följande:

Stiftelsen	2008	2007
Marknadsvärde	2 634 660	3 078 598
Bokfört värde	–2 824 949	–2 863 109
Orealiserat värde	–190 289	215 489

Stiftelsens orealiserade värden har sålunda minskat med 406 mnkr under året och uppgår vid årsskiftet till –190 mnkr.

NOT 10 AVSÄTTNING FÖR BEVARANDE AV STIFTELSEKAPITALET REALA VÄRDE

I syfte att värdesäkra Stiftelsens ursprungliga bundna kapital, vilket inte får förbrukas, sker en årlig avsättning till kapitalkontot, som mätt efter konsumentprisindex, åtgår för att värdesäkra Stiftelsens ursprungliga bundna kapital. I balansräkningen förs avsättningen till det under bundet eget kapital redovisade kontot Uppindexerat stiftelsekapital. Under året har konsumentprisindex ökat med 0,9 % (3,4).

NOT 11 RÄNTEINTÄKTER, RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

Koncernen	2008	2007
Ränteintäkter och liknande poster		
Resultat från andelar i intresseföretag	1 838	1 849
Ränteintäkter övriga	35 928	26 253
Summa	37 766	28 102
Räntekostnader och liknande poster		
Räntedelen av årets pensionskostnad	61 677	46 967
Räntekostnader övriga	30 568	32 882
Summa	92 245	79 849

NOT 12 AVSÄTTNING TILL GÅVOMEDELSFOND

Som gåvomedel redovisas de gåvor och bidrag vilka lämnats till Stiftelsen och vilka ännu inte använts till avsett ändamål. Ofta förekommer ett villkor i samband med dessa gåvor formulerat så att Stiftelsen skall använda medlen till ett i gåvohandlingen specificerat ändamål. Stiftelsens gåvomedel har förändrats enligt följande:

Stiftelsen	2008	2007
Gåvomedelsfond ingående balans	107 849	99 021
Avsättning till gåvomedelsfonden	–2 423	10 783
Avräkning med utdelningsfond	791	–1 955
Gåvomedelsfond utgående balans	106 217	107 849

Redovisningen sker under fritt eget kapital då det ursprungligen varit gåvogivarens syfte att Stiftelsen skall använda dessa medel för ett specifikt angivet ändamål.

NOT 13 AVSÄTTNING TILL FRI VINSTREGLERINGSFOND

Vinstregleringsfonden under fritt eget kapital visar de vinstmedel som kan men inte behöver delas ut för att uppfylla skattelagstiftningens krav på utdelning. Som framgår under utdelningsfonden nedan måste viss del av avkastningen under en femårsperiod utdelas för att inte skatteplikt i sin helhet skall inträda för Stiftelsen. Stiftelsens fria vinstregleringsfond har förändrats enligt följande:

Stiftelsen	2008	2007
Ingående balans	1 023 754	1 107 978
Avsättning till fri vinstregleringsfond	-97 947	46 785
Lämnat aktieägartillskott	-401 000	-1 000
Avräkning med utdelningsfond	-67 366	-130 009
Fri vinstregleringsfond utgående balans	457 441	1 023 754

Till den fria vinstregleringsfonden tillförs realiserade kapitalvinster/dras realiserade kapitalförluster med avdrag för övriga kostnader. Anledningen till att dessa medel inte förs direkt till utdelningsfonden är att de inte ingår i det skattemässiga avkastningsbegreppet. Från den fria vinstregleringsfonden dras också lämnade aktieägartillskott.

NOT 14 AVSÄTTNING TILL UTDELNINGSFONDEN

Utdelningsfonden visar den del av Stiftelsens resultat som enligt det skattemässiga avkastningsbegreppet skall utgöra beräkningsgrund för det så kallade 80 % rekvisitet. I genomsnitt skall under en femårsperiod 80 % av detta resultat delas ut för att uppfylla Stiftelsens ändamål.

Avsättning till utdelningsfond motsvarar det skattemässiga avkastningsbegreppet, i huvudsak utdelningar och ränteintäkter minskat med förvaltningskostnader. Beloppet förs till det under fritt kapital redovisade kontot Utdelningsfond. Åtminstone 80 % av denna del av årsresultatet skall således, för att bibehålla skattefriheten på avkastningen, användas för att uppfylla Stiftelsens ändamål.

Utdelningsfonden redovisar skillnaden mellan avkastning och utdelning under de fem senaste åren. Stiftelsens utdelningsfond har förändrats enligt följande:

Stiftelsen	2008	2007
Ingående balans	-93 300	-239 387
Avräkning till utdelningsfond	110 730	101 538
Överfört från gåvomedelsfond	-791	1 954
Årets utdelning	-90 980	-87 415
Avräkning med fri vinstregleringsfond	67 365	130 009
Utdelningsfond utgående balans¹	-6975	-93 300

1 I koncernen har årets utdelning till Chalmers tekniska högskola om 89 851 tkr eliminerats, varför utdelningsfonden i koncernen per 2008-12-31 uppvisar ett saldo om 82 876 tkr.

NOT 15 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	19 417	34 067
Årets investering	1 094	7 176
Utrangering/försäljning ¹	-1 588	-20 817
Nedskrivning	0	-1 009
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 923	19 417
Ingående avskrivningar	-13 184	-13 257
Årets avskrivning	-3 044	-3 079
Utrangering	1 572	3 152
Nedskrivning	-2 719	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 375	-13 184
Utgående redovisat restvärde	1 548	6 233

1 2007 avser försäljning av dotterdotterbolaget Ecsibeo AB i Chalmers tekniska högskola AB koncernen.

NOT 16 BYGGNADER OCH MARK

Koncernen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	2 451 472	2 420 042
Årets investering	184 449	31 430
Avyttringar	-6 110	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 629 811	2 451 472
Ingående avskrivningar	-183 014	-148 788
Avyttringar	156	0
Årets avskrivningar	-34 393	-34 226
Utgående ackumulerade avskrivningar	-217 251	-183 014
Utgående redovisat restvärde	2 412 560	2 268 458
Skattemässigt restvärde	2 221 247	2 108 596

Det totala taxeringsvärdet på koncernens fastigheter uppgår till 49 258. Huvuddelen av koncernens fastigheter är taxerade som specialfastigheter och har därmed inte åsatts några taxeringsvärden.

NOT 17 INVESTERING I LOKALANPASSNING

Koncernen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	70 119	107 040
Årets anskaffningar	9 097	3 780
Utrangeringar/försäljningar	0	-3 288
Omklassificeringar ¹	0	-37 413
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	79 216	70 119
Ingående avskrivningar	-27 837	-27 228
Årets avskrivningar	-5 870	-5 184
Utrangeringar/försäljningar	0	3 123
Omklassificeringar	0	1 452
Utgående ackumulerade avskrivningar	-33 707	-27 837
Utgående redovisat restvärde	45 510	42 282

NOT 18 UTRUSTNING OCH INVENTARIER

Koncernen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	1 579 521	1 553 655
Årets anskaffningar	110 098	109 322
Försäljningar/utrangeringar	-47 001	-120 869
Omklassificeringar ¹	-10	37 413
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 642 608	1 579 521
Ingående avskrivningar	-1 089 867	-1 094 847
Årets avskrivningar	-111 032	-108 481
Försäljningar/utrangeringar	44 983	113 461
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 155 916	-1 089 867
Utgående redovisat restvärde	486 692	489 654

1 Omklassificeringen 2007 avser Forskarhuset fysik och grundas på slutlig bedömning som gjordes vid fastställandet av den totala anläggningen. Omklassificeringen har medfört att avskrivningstiden har kortats något.

Stiftelsen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	629	629
Försäljningar/utrangeringar	-236	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	393	629
Ingående avskrivningar	-493	-430
Årets avskrivningar	-35	-63
Försäljningar/utrangeringar	166	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-362	-493
Utgående redovisat restvärde	31	136

NOT 19 PÅGÅENDE NYANLÄGGNING

Koncernen	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	2 018	16 181
Årets anskaffningar	21 486	16 058
Omklassificering	-15 288	-30 221
Utgående pågående nyanläggning	8 216	2 018

NOT 20 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Kapitalandel %	Rösträttsandel %	Antal andelar	Bokfört värde
Dotterbolag				
Chalmers tekniska högskola AB	100	100	150 000	145 100
AB Chalmersfastigheter	90	47	2 500	27 000
SSPA Sweden AB	100	100	160 000	27 000
Summa				199 100

Dotterbolagens organisationsnummer och säte:

	Organisationsnummer	Säte
Chalmers tekniska högskola AB	556479-5598	Göteborg
AB Chalmersfastigheter	556487-9764	Göteborg
SSPA Sweden AB	556224-1918	Göteborg

NOT 21 OBLIGATIONER OCH RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR

Koncernen	2008	2007
Ingående marknadsvärde	333 647	336 729
Årets investering/försäljning	-4 323	-3 082
Orealiserad värdeförändring ¹	8 947	0
Utgående marknadsvärde	338 271	333 647
Stiftelsen	2008	2007
Ingående marknadsvärde	305 931	319 311
Årets investering/försäljning	-3 530	-13 380
Orealiserad värdeförändring ¹	8 947	0
Utgående marknadsvärde	311 348	305 931

1 Från år 2008 särredovisas orealiserad värdeförändring.

Specifikation över Stiftelsekoncernens samlade innehav kan beställas hos Stiftelsens kansli.

NOT 22 AKTIER OCH KONVERTIBLER

Stiftelsen	2008	2007
Ingående marknadsvärde	1 153 838	1 453 969
Årets investering/försäljning	-252 669	-300 131
Orealiserad värdeförändring ¹	-191 257	0
Utgående marknadsvärde	709 912	1 153 838

1 Från år 2008 särredovisas orealiserad värdeförändring.

Specifikation över Stiftelsekoncernens samlade innehav kan beställas hos Stiftelsens kansli.

NOT 23 FORDRAN HOS KONCERNFÖRETAG

Stiftelsen	2008	2007
<i>Långa fordringar</i>		
Lån Chalmersfastigheter AB	864 768	765 443
Lån SSPA Sweden AB	684	1 115
Lån till Emils Kårhus AB	61 928	62 725
Summa	927 379	829 283

Korta fordringar

Räntefordran SSPA Sweden AB	10	18
Kortfristig fordran Anknutna stiftelser	292	149
Kortfristig fordran Chalmers tekniska högskola AB	2 456	2 462
Summa	2 758	2 629

NOT 24 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Posten består av ett lån till Stiftelsen Chalmers Innovationscentrum om 14 355 tkr. Lånet är nuvärdesberäknat till 5 990 tkr.

NOT 25 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Koncernen	2008	2007
Fordran på finansörer	196 014	165 647
Förutbetalda hyreskostnader	46 016	44 132
Upplupna ränteintäkter	7 836	7 693
Övriga poster	51 160	29 054
Summa	301 026	246 526

Stiftelsen	2008	2007
Upplupna ränteintäkter	7 736	7 693
Summa	7 736	7 693

NOT 26 KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Stiftelsen har placerat 157 (478) mnkr i obligationer och andra räntebärande värdepapper med en löptid kortare än ett år. Specifikation över Stiftelsekoncernens samlade innehav kan beställas hos Stiftelsens kansli.

NOT 27 SKULD TILL DOTTERBOLAG

Stiftelsen	2008	2007
Chalmers tekniska högskola AB	1 177 404	744 235
Chalmersfastigheter AB	788	788
Emils Kårhus AB	0	1 234
Summa	1 178 192	746 257

NOT 28 BEVILJADE EJ UTBETALDA BIDRAG

Stiftelsen	2008	2007
Bidrag till Chalmers tekniska högskola AB	1 139	948
Beviljade bidrag via Anknutna stiftelser	79	0
Summa	1 218	948

NOT 29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen	2008	2007
Skuld till finansier	919 831	817 334
Semesterlöneskuld	109 877	101 964
Förutbetalda hyresintäkter	23 247	18 593
Sociala avgifter	148 463	27 787
Övriga poster	50 092	71 803
Summa	1 251 510	1 037 481

Stiftelsen	2008	2007
Semesterlöneskuld	265	313
Sociala avgifter	354	173
Upplupna förvaltkostnader	15	152
Summa	634	638

NOT 30 EGET KAPITAL

Koncernen	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Stiftelsekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat
Ingående balans	1 074 000	1 893	1 454 848	27 837
Resultatdisposition			27 837	-27 837
Avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets reala värde	10 000			-10 000
Upplösning av bundna fonder			-405 778	405 778
Avsättning till fria fonder			10 360	-10 360
Lämnad utdelning			-1 128	
Lämnat aktieägartillskott			-1 000	
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		-244	244	
Årets resultat				-808 257
Utgående balans	1 084 000	1 649	1 085 382	-422 839¹

1 I koncernens balansräkning har resultatet som är hänförligt till Stiftelsen fördelats mellan bundna respektive fria fonder samt avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets reala värde. Beloppet uppgår till -385 418.

NOT 31 STÄLLDA PANTER

Koncernen	2008	2007
Fastighetsinteckningar	1 420 000	1 420 000
Företagsinteckningar	10 852	3 852
Summa	1 430 852	1 423 852

NOT 32 ANSVARFÖRBINDELSER

Koncernen	2008	2007
Investeringsåtaganden i InnKap 2 KB	3 863	9 475
Investeringsåtaganden i InnKap 3 KB	984	3 961
Investeringsåtaganden i InnKap 4 KB	22 636	24 048
Investeringsåtaganden i Chalmers Innovation Capital AB	4 650	0
Särskild förbindelse till följd av Riksgäldens borgen för pensionsåtagande	62 340	0
Försäkringsbolaget FPG	19 979	20 604
Summa	114 452	58 088
<i>Stiftelsen</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Investeringsåtaganden i InnKap 2 KB	2 713	8 096
Investeringsåtaganden i InnKap 3 KB	984	3 961
Investeringsåtaganden i InnKap 4 KB	22 636	24 048
Investeringsåtaganden i Chalmers Innovation Capital AB	4 650	0
Borgensåtagande gentemot Försäkringsbolaget Pensionsgaranti		
avseende utfästelse om pension i SSPA Sweden AB	96	289
avseende Chalmersfastigheter ABs pensionsåtagande	10 803	6 220
avseende Chalmers tekniska högskola ABs pensionsåtagande	988 060	1 023 705
Särskild förbindelse till följd av Riksgäldens borgen för pensionsåtagande	62 340	0
Summa	1 092 283	1 066 319

Övrig ansvarsförbindelse

Chalmers tekniska högskola AB har under 2008 löst in ålderspensionsförmåner intjänade enligt pensionsavtalet PA-91 F genom att teckna pensionsförsäkringar i Skandia. Dessa ålderspensionsförmåner har tidigare varit tryggade genom avsättningar i balansräkningen. Enligt pensionsavtalet skall dessa förmåner indexeras. Skandia åtar sig dock inte att stå för sådan värdesäkring. Inom ramen för försäkringslösningen har Chalmers en, så kallad, överskottsfond ur vilken kostnader för indexering kan hämtas. Skandia lämnar dock, för närvarande, inte någon återbäring och medel saknas i överskotts-fonden. Under förutsättning att medel i överskotts-fonden saknas för att täcka indexeringskostnaden har Skandia förbehållit sig rätten att årligen fakturera Chalmers för sådana tillkommande kostnader genom tilläggspremier. Chalmers kostnad för framtida indexering är beroende av en rad omständigheter där de viktigaste är utvecklingen på finansmarknaden, Skandias möjligheter att långsiktigt lämna återbäring och utvecklingen av prisbasbeloppet. Mot bakgrund av den osäkerhet som gäller för dessa omständigheter har Chalmers inte kunna kvantifiera åtagandet. Chalmers kommer att, tillsammans med Skandia, årligen upprätta och uppdatera prognoser avseende framtida avkastning och möjlig överföring av medel till överskotts-fonden.

Göteborg den 27 februari 2009

Kurt Eliasson
Ordförande

Ingrid Elam

Ann-Sofie Hermansson

Mats Hermansson

Lars Idermark

Hans Johannesson

Stefan Johnsson

Linnea Lindau

Karin Markides

Lena Treschow Torell

Cecilia Wigström

Vår revisionsberättelse har avgivits den 27 februari 2009

Staffan Gavel
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL STYRELSEN I STIFTELSEN CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA
ORG.NR: 855100-5799

Vi har granskat årsredovisningen, som presenteras på sidorna 84–93, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Stiftelsen Chalmers tekniska högskola för år 2008. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att

bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamoten på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Göteborg den 27 februari 2009

Ernst & Young AB

Staffan Gavel
Auktoriserad revisor